

## SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ ÖZET BİLGİLENDİRME RAPORU

Sıfır Atık Yönetmeliği 12 Temmuz 2019 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yönetmelik 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 2018/1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi dayanak alınarak hazırlanmıştır.

Sıfır Atık Yönetmeliği; sıfır atık yönetim sistemi kurması zorunlu olan yerleri, yönetim sistemini kurması zorunlu olan yerler ile gönüllü olarak kurmak isteyenler için sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasına, izlenmesine ve sıfır atık belgesi düzenlenmesine ilişkin hususları kapsamaktadır.

Yönetmelik; sıfır atık yönetim sistemini kuracak yerleri, Yönetmelik esaslarına uymakla, atıkları türlerine göre ayırmak ve biriktirmekle, atık oluşumunun önlenmesini, atıkların azaltılmasını sağlamakla, sistemin kurulması ve uygulanması için uygulama takvimine uymakla, gerekli bilgilendirme eğitimlerini vermekle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından sıfır atık yönetim sistemini uygulayacak yerleri kayıt altına almak, belgelemek, izlemek ve sistem kapsamında yönetilen atıkların izlenebilirliğini sağlamak amacıyla oluşturulan “Sıfır Atık Bilgi Sistemine” kayıt olmak ve gerekli bilgi ve belgeleri sisteme yüklemekle yükümlü kılmaktadır.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi aşağıdaki süreçlerinin hepsini içine almaktadır:

1. Atık oluşumunun önlenmesinden başlayarak,
2. Atıkların azaltılması
3. Kaynağında ayrı biriktirilmesi
4. Ayrı toplanması,
5. Taşınması ve
6. Çevre lisanslı atık işleme tesislerinde işlenmesi,

Atık oluşumu önlenemeyen ürün ve malzemelerin yeniden kullanım olanaklarının değerlendirilmesi esastır.

Yönetmelik gereği aşağıda sayılan yerler Yönetmelikteki süreç doğrultusunda temel seviyede Sıfır Atık Belgesi almak zorundadır. Diğer yerler ise talep etmeleri halinde sıfır atık belgesi için başvuruda bulunabilmektedir.

1. Mahalli İdareler
2. Kamu Kurum ve Kuruluşları
3. Organize Sanayi Bölgeleri
4. Havalimanları
5. Limanlar
6. İş merkezi ve Ticari Plazalar
7. Alışveriş Merkezleri
8. ÇED Yönetmeliği'nin [EK-1](#) ve [EK-2](#) Listesindeki Sanayi Tesisleri

Temel seviyede Sıfır Atık Belgesi almak zorunda olan işletme ve sanayi tesislerinin ayrıntılı listesine [EK:1](#) ve [EK:2](#)'den ulaşılabilir. Bu tesisler kapasitelerine göre EK:1'de veya EK:2'de yer almakta olup anılan tesislere örnek olarak aşağıdaki tesisler gösterilebilir:

- Bitkisel ürünlerden ham yağ üretimi veya rafinasyon işleminin yapıldığı tesisler,
- Nişasta üretimi veya nişasta türevlerinin üretildiği tesisler
- Süt işleme tesisleri,
- Hayvan kesim tesisleri,

- Hayvan yetiştirme tesisleri,
- Ham deri işleme tesisleri,
- Tekstil tesisleri,
- Orman ürünleri ve selüloz tesisleri gösterilebilir

9. Eğitim Kurumları ve Yurtlar
10. Konaklama Hizmeti Sunan İşletmeler
11. Sağlık Kuruluşları
12. Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri
13. 300 ve Üzeri Konuta Sahip Siteler
14. Tren ve Otobüs Terminalleri

Temel seviyede sıfır atık belgesi alması zorunlu yerlerden aşağıda sayılanlar gümüş, altın veya platin nitelikteki sıfır atık belgelerinden birini almakla yükümlüdür. Bu yerler temel seviyede sıfır atık belgesi almalarını takip eden 12 ay sonunda gümüş, altın veya platin sıfır atık belgesi almak için başvururlar. Diğer yerler ise, talep etmeleri halinde gümüş, altın ve platin nitelikteki sıfır atık belgesi için başvuruda bulunabilirler.

1. Organize sanayi bölgeleri
2. Alışveriş merkezleri
3. Havalimanları, tren ve otobüs terminalleri, yat limanları ve gemi limanları,
4. 50 oda ve üstü konaklama kapasiteli turizm işletmeleri
5. İl belediyeleri ve nüfusu elli binin üzerindeki ilçe belediyeleri

Temel seviyede sıfır atık belgesi için kriterler anılan Yönetmeliğin eklerinde yer almaktadır. Sıfır atık belgelerinin seviyelerine göre (gümüş, altın ve platin sıfır atık belgeleri için) puanlama kriterleri Bakanlık tarafından belirlenecektir.

Sıfır atık belgelerinin geçerliliği beş yıldır. Belge alma yükümlülüğü bulunan yerler, belgenin geçerlilik süresi dolmadan üç ay önce belgenin yenilenmesi için başvuruda bulunurlar ve belge süreci yeniden başlar. Belge geçerlilik süresi içinde belge sahibi yerler il müdürlüklerince en az bir kez denetlenecektir.

Sıfır atık belgesi verilmesi, seviyesinin arttırılması, yenilenmesi ve güncellenmesi için ödenecek bedel her yıl Bakanlık tarafından belirlenir.

Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen iş ve işlemlerde 2872 sayılı Çevre Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Belediye Kanunları kapsamında idari yaptırım öngörülen fiillerin tespiti halinde yetkili mercilerce idari yaptırım uygulanır. Mevzuat çerçevesinde 1.000 Türk Lirasından 1.000.0000 Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilecektir. Bu cezalar 1/1/2019-31/12/2019 tarihleri arasında 3.008.653 Türk Lirasına kadar uygulanacaktır.

Sıfır atık belgesi alınmasına ilişkin hükümler iş bu Yönetmeliğin yayımlanmasından 6 ay sonra yürürlüğe girecektir, diğer hükümler yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kademeli olarak Sıfır Atık Yönetim Sisteminin Oluşturulmasına Yönelik Uygulama Takvimi doğrultunda 31 Aralık 2022 yılında zorunluluk esasına göre belge alması gereken yerlerde uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir.